

BURHANETTİN DURAN**Pakistan Parlamentosu'ndaki Erdoğan**

Başkan Erdoğan'ın heyetiyle Yüksek Düzeyli Stratejik İş Birliği Konseyi'nin altıncı toplantısı için geçtiğimiz iki gün [Pakistan](#)'da idik. Türkiye ve Pakistan arasındaki ilişkiler hep ayrı bir yakınlığa sahip. [Kurtuluş Savaşı](#) sırasında Hindistan Müslümanlarının verdiği destek daha sonra Pakistan İslam Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla köklü bir kardeşliğe dönüştü. Ancak Erdoğan'ın Pakistan ziyaretleri diğer Türk liderlerden daha farklı bir coşku oluşturuyor. Bu, Erdoğan'ın söylediklerini ve yaptıklarını Müslüman halkların ilgiyle takip etmesiyle alakalı. Sözü uzatmaya gerek yok. Dün, Erdoğan, [Pakistan Parlamentosu](#)'nda **"İslam dünyasının lideri"** olarak karşılandı. Erdoğan'ın besmele ile başladığı konuşmasında her cümleden sonra sıralara vuran parlamento üyelerinin verdiği coşkulu destek görülmeye değerdi. Bu coşku sadece Erdoğan'ın Keşmir davasına verdiği açık destekle sınırlı değildi. Onun siyasi hayatında gösterdiği liderlik performansı ile yakından irtibatlıydı.

Konuşmadaki mesajlar

Erdoğan, Parlamento'daki konuşmasına Pakistan ve Türkiye arasındaki ortak tarihi bağlara **(Babürler ve Gazneliler)** değinerek başladı. Çanakkale Savaşı sırasında Lahor'da yapılan büyük mitingi, Kurtuluş Savaşı'nda kadınların bileziklerini vermesini ve Muhammed İkbal'in hatırasını yad etti. İki ülke arasındaki ortak kadere **"dün Çanakkale bugün Keşmir"** diyerek referans verdi. **"Ancak müminler kardeşdir"** prensibinden hareketle **"ezeli kardeşliği ebediyen muhafaza edeceğiz"** sözünü verdi. Mezhep, meşrep, kabile ve dil farklarının **"cihanşümül kardeşliğinin"** üstüne çıkamayacağını vurguladı. **"Ümmetin arasındaki ayrılıkları giderme ve haklı davalara sahip çıkmada"** Türkiye'nin kararlılığının altını çizdi. Parlamento'da verdiği bu mesajlar Erdoğan'ı İslam dünyasındaki diğer siyasetçilerden ayırıyor.

Liderlik farkı

Erdoğan, halkların mesajlarına kulak verdiği istisnai bir lider. En kritik meselelerde görüşünü bildirmekten ve inisiyatif almaktan çekinmiyor. Bir yandan dünyadaki mevcut adaletsiz düzene eleştiri getiriyor. Diğer yandan dünyanın her yerindeki mazlumların, Müslümanların dertlerine [Myanmar](#) ve Keşmir'den Suriye'ye, [Filistin](#)'den Somali'ye kadar sahip çıkıyor. Kudüs ve Filistin konusunda olduğu gibi gerekirse ABD yönetimi dahil büyük güçlerin hatalarını yüksek sesle dillendiriyor. Söylemle yetinmiyor. İnsani yardımda ülkesini birinci sıraya çıkardı. Birçok krizde gerekirse arabuluculuk üstlendi. Gerekirse, haklının yanında, zayıf da olsa, tavır aldı. Bu liderlik farkı, Erdoğan'ın 2009'da Davos'ta **"one minute"** diyerek İsrail işgalciliğini eleştirmesiyle başladı. Uluslararası krizlere verdiği tepkilerle güçlenerek devam etti.

Miras kalacak bir liderlik

Erdoğan'ın liderliğinin halklar nezdinde bir örneklik teşkil ettiğini ve onlu yıllar boyunca referans verilecek bir miras oluşturduğu görüşündeyim. Önce içteki vesayetçi güçlerle mücadele ederek sivil siyaseti konsolide etti. Sonra Türkiye'ye müdahil olan güçlerin [FETÖ](#) gibi aparatlarını tasfiye etti. Daha sonra da ülkesinin yerli-millî menfaatleri için otonom ve aktif bir dış politika yürüttü. Kimi krizlerde Batı ittifakından otonom durabilmesi kimisinde ise yeni iş birliklerine yönelmesi hayretle izlendi. Büyük güçlerle hem aynı masada oturabilmesi hem de onları eleştirebilmesi takdirle takip edildi. Milli çıkarla insanlığın ve ümmetin maslahatını birleştiren tarzı dikkatlerden kaçmadı. Bu cesur duruşun Erdoğan'ın iktidarına çok sayıda risk ve meydan okuma ürettiği de açık. Özellikle 2013'ten sonra hem dış kaynaklı iç türbülans ile hem de uluslararası medyada etiketlenme ile yüzleşti. Bildik kalıpları, ezberleri yıkan bu liderlik çeşitli karalama ile tanımlandı. Bu karalamalar halklar yanında Erdoğan'ın değerini azaltmıyor. Ülkesini küresel ve bölgesel anaforda risk alarak ileriye taşıdığı realitesini gizleyemiyor. Aksine iktidardan devirme hamlelerinin üstesinden gelip Türkiye'yi büyük bir dönüşüme taşıması hayranlık uyandırıyor. Erdoğan'ın liderliği çok uzun süre konuşulacak bir örnekliği temsil ediyor. Bu örneklik, kendisinden sonra hem içeride hem dışarıda siyasetçilere miras oluşturacak mahiyete sahip.

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları *Turkuvaz Medya Grubu'na* aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **İdlib krizinin üç düzlemi (14.2.2020)**
- > **Kapsamlı operasyon (11.2.2020)**
- > **Tek eksen millî çıkar (8.2.2020)**

SABAH

SABAH